جىبەك جولىنداعى مادەنيەت كوركەمدىگى كۇنلۇندى كەرنەدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

اردان جالعاسقان، ۶ار ۇلتتىڭ تاڭداۋلى مادەنيەتىنىڭ الۋان بۇلاعىنىڭ جينالۋىنان قالىپتاسقان" ، "جۇڭحۋا ورىكەنيەتى ـــ شينجياڭداعى ۶ار ۇلت مادەنيەتىنىڭ ۶تۇپ تامىرى" .

باس شۇجي نۇسقاعان بەتالىستى بويىلاپ، قاشقار جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋدى نەگىزگى جەلى ەتۋگە تاباندى بولىپ، جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى ۶داستۇرلى مادەنيەتىن زور كۇشپەن اسقاقتاتىپ، شينجياڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۋدى شىكەرلەي ىلگەرلەتىپ، مادەنيەت ارقىلى ادام باۋلىپ، مادەنيەت ارقىلى ادام تاربيەلەپ، مادەنيەت ارقىلى جۇرەكتى نارلەندىرىپ، جىبەك جولىنداعى بايىرعى قالانىڭ جالىندى ترشىلىك تىنىسىن، ۶بارىن قامتيتىن، ۶بارىن سيعزاتىن مادەنيەتتىڭ جاڭا كەلبەتىن ايگىلەدى.

تامىرلاس بولدى، حان، تاڭ ۶داۋرىنىڭ كەلبەتى ۶الى دە بار

اقىن گو شياۋچۇان: "تيانشانعا بارماساڭ، شينجياڭنىڭ وسىنشاما قۇاتتى دەكەنىن بىلمەيسىڭ؛ وڭتۇستىك شينجياڭعا بارماساڭ، شينجياڭنىڭ سونشاما كەڭ دەكەنىن بىلمەيسىڭ؛ قاشقارعا بارماساڭ، شينجياڭنىڭ وسىنشاما ۇزاق تاريحقا يە دەكەنىن بىلمەيسىڭ" ، ـ دەگەن ولەڭ جولدارىن قالدىرعان.

جاز كۇندەرى كۇن باتقاندا قالا رايوننىڭ شىعىس وڭتۇستىگى، تۇمان وزەننىڭ جاعاسىنداعى پانتوچىڭ كورىنىس ۶وڭىرى سەيىل ـ سەرۋەن قۇرىپ، سالقىنداعان ادامدارعا تولادى. ماماندارداڭ دالەلدەۋىنشە، پانتوچىڭ قاشقاردىڭ نوبايى بولىپ، قالا بولىپ قۇرىلۋ تاريخىنا 2000 جىلدان استام ۋاقىت بولعان دەكەن. جاڭا مەرانىڭ 1 ـ عاسىرىنىڭ سوڭعى مەزگىلىندە شىعىس حان پاتشالىعىنىڭ ايگىلى سارداري بان چاۋ ىرگە تەۋپ، وسىدان كەيىنگى نەداۋىر ۇزاق تاريحي داۋىردە پانتوچىڭ ورتالىق ۇكىمەتتىڭ باتىس ۶وڭىرىدى ۶ونەمدى باسقارۋداعى ۇلكەن بازاسىنا اينالعان.

ۇزاق تاريحي بارىستا قاشقاردىڭ ۶ار ۇلت بۇقاراسى بىرگە تۇرىپ، بىرگە شاتتانىپ، ۶تىل، اس ـ سۋ، كيىم ـ كەشەك، مۇزىكا سياقتى جاقتاردا ۶بىر ـ بىرىنە نەپال جاساپ، توعىسىپ كەتتى. "۶بىر ـ بىرىمەن بىتە قايناسۋ" ـــ باستان ـ اياق جەرگىلىكتى مادەنيەتتىڭ ورتاق ەرەكشەلىگى. ۇزاق ۋاقىتتىق ۶وندىرىس، تۇرمىس بارىسىندا ۶ار ۇلت مادەنيەتى ۶وزارا ۇلگى الىپ، توعىسىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعاسى مەن جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ كوپ نەگىزدى، ۶بىر تۇلعالى ارناسىنىڭ قالىپتاسۋىنىڭ، داۋىرلەپ تۇتاس بارىسىمەن باستان ـ اياق ساباقتاستى.

سونداۋ تاڭ پاتشالىعى داۋىرىندە چاڭجياڭنىڭ وڭتۇستىگىندەگى شاي جىبەك جولىن بويلاپ قاشقار وڭىرىنە كەلگەن بولاتىن. جەرگىلىكتى شاي مادەنيەتى بىرتىندەپ دامىپ، قازىرگە دەيىن جالعاسىپ كەلەدى. شينجياڭدا "۶ۇش كۇن تاماق بولماسا مەيلى، ۶بىر كۇن شاي بولماسا بولمايدى" دەگەن ۶تامسىل بار. مەيلى كاۋاپ جەگەندە، الدە نان جەگەندە بولسىن، ۶بىر ىستاكان شاي ۶شۋ الدەقاشان اس ـ سۋ مادەنيەتىنە اينالىپ كەتكەن.

بايىرعى قالا وزەكتى رايوننداعى ۶بىر تيپتىك ۇلتتىق سالت ـ ساناعا يە قۇرىلىستىڭ ىشىندە 100 جىلدىق كونە شايحانا بار. شايحانانىڭ ىشىندە كوپتەگەن اعاش ساكى ورناتىلعان، مەيلى الستان كەلگەن ساۋداگەر بولسىن، الدە ماڭايداعى كورشى ـ قولاڭ بولسىن، ەمىن ـ ەركىن قورالاي وتىرىپ، شاي ۶ىشپ، اڭگىمە دۇكەننىن قۇرادى، "100 جىلدىق تاريحتا شاي قايناتۋ ونەرى وزگەرىسە دە، ادامداردىڭ شايعا دەگەن سۇيسىنىشىلىگى وزگەرگەن جوق" ، ـ دەدى شايحانانىڭ 4 ـ ۇرپاق تيجاراتشىسى مامەتكەرىم مامەت.

بايىرعى قىش بۇيمدار ونەرى قاشقاردا كۇنى بۇگىنگە دەيىن جالعاسىپ كەلەدى. قاشقار قالالىق مادەنيەت ـ ساياحات مەكەمەسى مادەني مۇرالار كەڭسەسىنىڭ جاۋاپتىسى ميركامىل مامەت بىلاي دەدى: قاشقاردان كەزىندە قىرۋار قىش بۇيمدار قازىپ النعان. جىبەك جولى ارقىلى وسى شەبەرلىكپەن جاسالعان جەرگىلىكتى قىش بۇيمدار حىتتى كارىدورىنا جەتكىزىلىپ، ورتا جازىقتىڭ شىكى وڭىرىنە تارالىپ، ورتا جازىقتاعى بۇقارانىڭ قارسى الۋىنا يە بولعان تۇرمىستىق بۇيمدار مەن ساندىق بۇيمدارعا اينالدى.

زۇلپىقار ابابكري جەرگىلىكتى قىش بۇيىم جاساۋ ونەرىنىڭ 8 ـ ۇرپاق مۇراگەرى، ول قىش بۇيمىن جاساۋ ونەرىن ۇزبەي كەمەلدەندىرىپ كەلەدى. "مىڭداعان جىلداردان بەرى ۶وندىرىس تەحنولوگياسى قالاي وزگەرسە دە، شياڭيۇن، شيانتاۋ، مۇدان، ۶جۇزىم سياقتى ناقىشتار قىش بۇيمدارىنىڭ نەگىزگى ورنەكتەرى بولىپ كەلەدى، ەلىمىزدىڭ باسقا جەرلەرىندە "فۇلۇشوۇشي" سياقتى تاماشا تىلەكتەردىڭ سيمۋولى بولعان وسى مادەنيەت بەلگىلەرىن دە قاشقارداعى ۶ار ۇلت بۇقاراسى جاقسى كورەدى" ، ـ دەدى ول.

مىڭداعان جىلدان بەرى جىبەك جولىنداعى قوڭىرتاۋلى كەرۋەن قاشقار تۇرعىندارىمەن بىرگە ەسەيىپ ەرجەتتى، مادەنيەت تامىرى وسى بايىرعى قالانىڭ كۇنى بۇگىنگە دەيىنگى گۇلدەنىپ ـ كوركەيۋىنە ۶نار بەردى.

قازىر قاشقار كوشەلەرىن ارالاساڭىز، ۶ارقايسى الەۋمەتتىك اۋماق الاڭدارىنان تۇرعىندارداڭ شاتتانا بيگە باسىپ، ۶ان سالىپ، ساۋىق ـ سايران قۇرىپ جاتقانىن كورۋگە بولادى. بەيجيڭ تەاترى مەن شانشي تەاترى ۶بىر ساحنادا ونەر كورسەتىپ، ىرحۇ مەن داپ ۶ۇنى جاراسىم تاپتى، ۇيعۇرداڭ ۶ماشرابى، زاڭزۇداڭ گوجۋاڭ ۶بيى، تاجىكتىڭ بۇركىت ۶بيى، جاندى، وسى زامانعى كوشە ۶بيى... تۇرلىشە ۇلتتار، تۇرلىشە سالت ـ ساناداعى ادامدار وسى ارادا بىرگە تۇرمىس كەشىرىپ، ۶وزارا ۇيرەنىپ، شاتتىقتا شومىپ، انارداڭ دانىندەي تەعز ۇيىستى.

كوزداڭ جاۋىن الدى، 1000 جىلدىق بايىرعى قالا شىت جاڭا بەينەگە ەندى

قاشقار بايىرعى قالاسىنىڭ ۶ار تاڭى وزگەشە قۇانىشىمەن ارايلاپ اتادى.

تاڭ اتىپ كەلەدى، ۇزىن سىرناي ۶ۇنى قۇيقىلجىپ، بارابان ۶ۇنى كوتەرىلىپ، ىشەكتى، تۇتىكتى مۇزىكا اسپاپتارىنىڭ جاعىمدى ۶ۇنى ىشىندە قاشقار بايىرعى قالاسىنىڭ اشىلۋ سالتى ۶دال ۇاعىندا وتكىزىلدى. ارتىستەر ساياحاتشىلارمەن بىرگە ويناقى مۇزىكا ۶ۇنى ىشىندە شاتتانا بيگە باستى. بۇل ارادا حان پاتشالىعى داۋىرىندەگى "بان چاۋ" چيڭ پاتشالىعى داۋىرىندەگى "جۇپار حانىممەن" بىرگە قوناق قابىلدادى، ەسەككە مىنگەن "اپەندى" مەن اتلاس جىبەك كيگەن بۇگىنگى زاماننىڭ بويجەتكەندەرى بۇرالا بيگە باستى.

بايىرعى قالانىڭ بارلىق جەرىنە تارالعان ەسكى جۇرتتار، ساماليدق ـ سارايلار ۶ار ۇلت مادەنيەتىنىڭ ۶وز كوركەمدىكتەرىن ايگىلەۋ، كوركەمدىكتەن تەڭ يگىلىكتەنۋ سىندى توعىسقان تاريحىن ۶ۇن ـ ۶تۇنسىز بايانداۋدا. امالىات قاشقاردىڭ ۶ار ۇلت مادەنيەتىنىڭ تۇگەلدەي جۇڭحۋا مادەنيەتىنىڭ قۇرامداس بولىگى ەكەندىگىن، جۇڭحۋا مادەنيەتىنىڭ باستاۋى ـ ايماق قاشقاردىڭ ۶ار ۇلتتىڭ سۇيىسپەنشىلىك سۇيەنىشى، كوڭىل تىناعى جانە رۋحانى مەكەنى ەكەندىگىن، ونان دا ماڭىزدىسى، قاشقاردىڭ ۶ار ۇلت مادەنيەتى داۋىرىنىڭ قوزعاۋشى كۇش قاينارى ەكەندىگىن دالەلدەدى.

قاشقار بايىرعى قالاسىنا بارساڭىز، يرەلەڭدەگەن كوشەلەر، ۶ار قيلى ورنالاسىپ دا رەتتى كورىنەتىن تۇرعىن ۇيلەر، كەز كەلگەن جەردەن كورۋگە بولاتىن اعاش ويمالار، تەمىرشىلىك شەبەرحانالارى، سۋرەتتەر ۶بارى ـ ۶بارى بۇل ارانىڭ ۇزاق تاريحى مەن قويۋ سالت ـ ساناسىن ايگىلەپ تۇرعاندايى. بۇگىنگى قاشقار بايىرعى قالاسى ەل ىشى ـ سىرتىنا ايگىلى "جاندى بايىرعى قالاعا" اينالدى.

2010 ـ جىلى 7 ميلليارد يۋاننان استام قارجى قوسىلعان، 200 مىڭنان استام ادامدى قامتىعان، 8 شارشى كيلومەترلىك كولەمدەگى كونە قالا رايوننداعى قاتەرلى، كونە ۇيلەردى جاڭالاۋ حالىق تۇرمىسى ينجەنەرياسى جاپىپاي باستالدى. وسدان كەيىنگى 7 جىلدا قاشقار كونە قالاسىنداعى تاريحي مادەنيەت قۇنىنا يە 7000نان استام ۶داستۇرلى تۇرعىن ۶ۇي بۇرىنعى كەڭىستىك جاعدايىن ساقتاۋ نەگىزىندە جوندەلىپ، بەكەمدەلدى. وزگەرتىپ قۇرۋ نسانى بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيمىنىڭ وقۋ ـ اعارتۋ، عىلىم، مادەنيەت ۇيمىنىڭ تۇراقتاندىرۋىنا يە بولدى.

قاشقار بايىرعى قالاسى مول دا ۇزاق تاريحي نەگىزگە سۇيەنىپ، كوپتەگەن ساياحاتتا "۶سوزسىز، باراتىن جەر" مەن ەرەكشە كوشە اۋماقتارىن قۇرىپ، قىرۋار شارۋاشىلىق قۇرۋشىلاردى بايىرعى قالاعا تىڭ ومىرشەڭدىك كۇش قوسۋعا باۋرادى.

قاشقار كونە قالاسىنداعى "رۋمي ۇىنچۇاڭ" اتتى شاعىن دۇكەندە "90 ـ جىلداردىڭ تۇلەگى" ۶ماۋلان تۇراق ۇلتتىق ۶داستۇرلى كيىم ـ كەشەكتەر جانە وزىندىك ەرەكشەلىككە يە مادەنيەت جاسامپازدىعى ساياحات ەستەلىك بۇيىمدارى ارقىلى شار تاراپتان كەلگەن ساياحاتشىلاردى باۋرادى. قازىر ول دۇكەننىن يىتەرىنەت جەلىسىندە اشىپ، "تىكە تاراتىلمادا زات ساتۋ" ارقىلى ەل ىشى ـ سىرتىنداعى تۇتىنۇشىلارعا تىكە بەت الدى. "مەن ۶وزىمنىڭ قۇلشىنىسىم ارقىلى اۋىلىمنىڭ ەرەكشە مادەنيەت جاسامپازدىعى ونىمدەرىن ۶تپىتى دە كوپ ادامداردىڭ جاقسى كورۋىنە مۇمكىندىك جاسادى ۶ۇمىت ەتەمىن" ، ـ دەدى ول.

اشق گۇمانيتارلىق ساياحات كورىنىس ۶وڭىرى رەتىندە، قاشقار بايىرعى قالاسى ستيلى قاراپايىم ۶ارى زاماناۋي سەزىمگە تولى بولاندىقتان، "تابيعي فوتو سالونىنا" اينالدى. جەرگىلىكتى ادامداردىڭ نازارىندىعى قاراپايىم كوشە جولدارى بۇگىنگى كۇندە جاپىپاي قارسى الۋعا بولەنگەن "يىتەرەتتە تانىمال" كورىنىس الاتىن تاماشا جەرگە اينالدى.

دۇكەننىڭ ەسىك الدىندا فوتوگراف چىن چياڭ مەن ابدۇعاني نۇرماەمەت ارى ـ بەرى وتكەن ساياحاتشىلارعا سۋرەتكە ۶تۇسىرۋ تەحنيكاسىن "ماقتانا" كورسەتتى. ول ەكەۋىنىڭ فوتوسۋرەتحاناسىنىڭ جەرگىلىكتى ورىندا نەداۋىر اتاعى بار. "ەكەۋىمىز دە ساياحاتتاي ۶جۇرىپ سۋرەتكە ۶تۇسىرۋ اۋەسكەلەرىمىز، ۶وز ونەرىمىز ارقىلى ۶تپىتى دە كوپ ساياحاتشىنىڭ قاشقاردىڭ گۇل ـ شوپتەرىن، اعاشتارىن، جەرگىلىكتى سالت ـ ساناسىن ەسىندە ساقتاۋىنا مۇمكىندىك جاسامىز" ، ـ دەدى چىن چياڭ.

بۇگىنگى تاڭداعى قاشقاردىڭ ەكونوميكاسىنىڭ، قوعامىنىڭ جەدەل دامۋى دا ۶ار ۇلتتىڭ ارالاسۋىنا، شتەسۋىنە، تۇعىرىنا قۇاتتى جاڭا ەنەرگيا ۇستەدى. جاڭا داۋىردە قاشقاردا ۇلتتار ىنتىماعىنىڭ ۶بىر توپ ۇزدىك تيپتەرى، قىزمەت ورنىن ۶سۋيىپ، كاسىبىن ارداقتايتىن ەڭبەك ۇلگىلەرى، قالتقىسز ۇلەس قوسقان قىستاقتا تۇرعان كادرلار جاريقتا شقتى. "۶داۋىر ەتەمىن" ، ـ دەدى ول.

قاشقار بايىرعى قالاسىنا بارساڭىز، ەرەكشە ۶ۇنى ۇرىمجىدەن باستىلىق ەتۋ گرۋپپاسى 2023 ـ جىلعى 1 ـ رەتكى ۶ماجىلىسىن اشتى

ۇدايىلانعان قارا كۇشتەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۇشتەردى جويۇ كۇرەسىنىڭ تىڭ جەڭىسىنە ۇزدىكسىز قول جەتكىزۋ كەرەك

انار بۇلت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ۶تىلشىسى ۋاڭ نا 6 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. 6 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى تۇستەن بۇرىن اۋتونوميالى رايوننىڭ قارا كۇشتەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۇشتەردى جويۇ كۇرەسىنە باسشىلىق ەتۋ گرۋپپاسى 2023 ـ جىلعى 1 ـ رەتكى ۶ماجىلىسىن اشىپ، بىلتىرعى ۇدايىلانعان قارا كۇشتەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۇشتەردى جويۇ كۇرەسىنىڭ جاڭا تابىستارىن قورىتىندىلاپ، تۇتاس رايوننىڭ قارا كۇشتەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۇشتەردى جويۇ كۇرەسى قىزمەتىن اقلىداسىپ، ورنالاستىرىپ، ۇدايىلانعان قارا كۇشتەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۇشتەردى جويۇ كۇرەسىنىڭ تەرەڭدەۋىن، ناقتىلانۇىن ىلگەرىلەتتى. اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، ساياسي ـ زاڭ كوميتەتىنىڭ شۇجيى ۋاڭ مەڭشان ۶ماجىلىستى باسقاردى ۶ارى ۶سوز سويلەدى.

۶ماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: 2022 ـ جىلى اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ پارمەندى باسشىلىعىندا، مەملەكەت بويىنشا قارا كۇشتەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۇشتەردى جويۇ ارناۋلى كۇرەسى باسشىلىق گرۋپپاسى كەڭسەسىنىڭ بار كۇشپەن جەتەكشىلىك ەتىپ، ىلگەرىلەتۋىندە، اۋتونوميالى رايوننىڭ قارا كۇشتەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۇشتەردى جويۇ كۇرەسىنە ساياتىن دەلولاردى ۶بتىرۋى قارقىندى، ۶ياۋسىز سوققى بەرۋى پارمەندى، كاسىپ سالاسىن رەتتەۋ ـ وڭاۋى تەرەڭ، قاداعالاپ ىلگەرىلەتۋى ۶ونەمدى، تاربيە بەرىپ، كوپەكتەسىپ، سۇيەمەلدەۋدى ۇتەمدى، قوعامدىق پىكىر، ۇگىت دابىرالى بولىپ، تۇتاس رايوننىڭ قارا كۇشتەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۇشتەردى جويۇ كۇرەسىندە تىڭ تابىستارعا قول جەتتى.

۶ماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: جەر ـ جەر، تاراۋلار ولشەمدى تومەندەتپەۋگە، تەبىندى السىرەتپەۋگە تاباندى بولۋ، ەرتە باستان سوققى بەرۋگە، ۇلعايماي تۇرعاندا سوققى بەرۋگە، تەرەڭدەي ارشىپ، تۇبەگەيلى تەكسەرۋگە، تەگىن تەكتەپ، قاينارىن تازالاۋعا، ۇدايىلاندىرىپ ىلگەرىلەتۋگە تاباندى بولىپ، دەرەكتى انىقتاۋدى، دەلو ۶بتىرۋدى، "قارا باسقالقانى" ، "قارا مال ـ مۇلىكتى" ۶جىتى قاداعالاپ، تەرەڭدەي سوققى بەرۋى، تۇبەگەيلى سوققى بەرۋى كەرەك. كاسىپ سالاسى بويىنشا قاينارىنان تازالاۋدى، "ينتەرنەتتى تازالاۋ" ارەكەتىن، تاربيە بەرىپ، كوپەكتەسىپ سۇيەمەلدەۋدى، نەگىزدى كۇشەيتۋدى، نەگىزدى بەكەمدەۋدى مەقتى يگەرىپ، قارا كۇشتەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۇشتەردى جويۇ كۇرەسىندە ۇزدىكسىز اناعۇرلىم زور تابىسقا قول جەتكىزۋدى شنايى ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

۶ماجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: جەر ـ جەر، ورىندار ساياسي دەڭگەيدەگى جوعارىلاتىپ، قىزمەت ۶تۇيىنىن كورنەكتىلەندىرىپ، ۇيىمدىق باسشىلىقتى كۇشەيتىپ، ۇدايىلانعان قارا كۇشتەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۇشتەردى جويۇ قىزمەتىن ويداعداي ىستەۋدەگى بورىشتىلىق سەزىمدى، جاۋاپكەرشىلىك سەزىمدى اناعۇرلىم كۇشەيتىپ، ۇدايىلانعان قارا كۇشتەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۇشتەردى جويۇ قىزمەت تەبىنىن ارتتىرىپ، ۇدايىلانعان قارا كۇشتەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۇشتەردى جويۇ كۇرەسىنىڭ تىڭ جەڭىسىنە ۇزدىكسىز قول جەتكىزۋ كەرەك.

۶ماجىلىس بەينە ەكىران ۶ماجىلىسى فورماسىندا ۶ارقايسى ايماقتارعا (وبلىس، قالا)، اۋداندارعا (قالا، رايون) دەيىن اشىلدى، اۋتونوميالى رايوننىڭ قارا كۇشتەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۇشتەردى جويۇ كۇرەسى باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ باستىعى، ورىنباسار باستىقتارى، مۇشەلەرى، اۋتونوميالى رايوننىڭ قارا كۇشتەردى الاستاۋ، سۇرقيا كۇشتەردى جويۇ كۇرەسىنە باسشىلىق ەتۋ گرۋپپاسى كەڭسەسىنىڭ مەڭگەرۋشىسى، ورىنباسار مەڭگەرۋشىلەرى جانە قاتىستى جولداستار نەگىزگى ۶ماجىلىس الاڭىندا ماجىلىسكە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ورتالىق كوميتەتتىڭ تايۋان جونىندەگى كەلەلى باعىتىن جايپاي دايەكتەلەندىرىپ، تايۋاندىق باۋىرلاستاردىڭ، تايۋاندىق ساۋداگەرلەردىڭ، تايۋان كاسىپورىندارىنىڭ شينجياڭدا قىزمەت ىستەۋىنە، تۇرمىس كەشىرۋىنە، قارجى قوسىپ دامىتۋىنا بەلسەنە تاماشا شارت ـ جاعداي جاراتىپ، ەكى جاعالاۋ قارىم ـ قاتىناسىنىڭ بەيىت دامۋىن ىلگەرىلەتۋىندە، وتانىنىڭ بىرلىككە كەلۋ ايماق دەڭگەيىندە ىلگەرىلەتۋگە شينجياڭ ۇلەسىن قوسۋ كەرەك. "۶بىر بەلدەۋ، ۶بىر جولداڭ" بويىنداعى ەلدەرمەن دوستىق اۋىس ـ كۇيىستى جانە ناقتى ىستەر سەلبەستىگىن كۇشەيتىپ، جۇڭگونىڭ شينجياڭنىڭ حيكايالارىن ۇزدىكسىز ويداعداي اڭگىمەلەپ، شينجياڭنىڭ جوعارى دەڭگەيدە ەسىك اشۋىنىڭ ۇزدىكسىز تىڭ بەلەسكە قادام تاستاۋىن ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

۶ماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ رۋحىن جانە باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ فورماشىلدىقتى وڭاپ، نەگىزگى ساتىنىڭ اۋىرتپالعىن جەڭىلدەتۋ جونىندەگى ماڭىزدى بايىمداۋىن ىشكەرىلەي ۇيرەنىپ، دايەكتەلەندىرىپ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ ورنالاستىرۋلارىن، تالاپتارىن دايەكتەلەندىرىپ، تيىناقتاندىرىپ، فورماشىلدىقتى وڭاپ، نەگىزگى ساتىنىڭ اۋىرتپالعىن جەڭىلدەتۋدى نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ ماڭىزدى مازمۇنى ەتىپ، فورماشىلدىق، تورەشىلدىك قىن مالەلەرىن شەشۋدى اناعۇرلىم كورنەكتى ورىنعا قويىپ، علمي، دالمە ـ ۶دال تۇرىدە نسانالى وڭاپ، حۇجاتتاردى نقشامداپ، ۶ماجىلىستى ازايتۋ سەرپىنىن ۇزدىكسىز ارتتىرىپ، باقىلاۋ ـ تەكسەرۋدى، تەكسەرۋدى، باعالاۋدى جۇيەگە ۶تۇسىرىپ، سىفرلى قولدانىلمىدى باسقارۋدى كۇشەيتىپ، نەگىزگى ساتىنى باسقارۋ جۇيەسى مەن باسقارۋ قابىلەتى قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتپ، نەگىزگى ساتىنىڭ اۋىرتپالعىن جەڭىلدەتۋدىڭ ۇدايىلانعان مەحانيزمىن ۇزدىكسىز ورناتىپ، كەمەلدەندىرىپ، نەگىزگى ساتى پارتيا مۇشەلەرىن، كادرلارىن دۇرىس ناتيجە كوزقاراسىن ورناتۋعا جەتەكتەپ، ۶س تىندىرىپ، ناتيجە شعارۋ بەلسەندىلىگىن قوزعاپ، شىنىققا جۇگىنىپ، ناقتى ۶س ىستەۋ، شنايى يگەرىپ ناقتى ىستەۋ ستيلىن زور كۇشپەن ساۋلەلەندىرىپ، نەگىز قالايتىن، ۇزاق بولاشاقتا ۶تىمىدى، ناقتى ونىمدىلىككە جەتەتىن، ناقتى ناتيجە جاراتاتىن قىزمەتتەردى كوبىرەك ىستەپ، جۇڭگو ۇلگىسىنىڭ وسىزامانداندىرۋدىڭ شينجياڭ امالىاتىن تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتۋ ۶ۇشىن پارمەندى قامتاماسىزدىق ازىرلەۋ كەرەك.

۶ماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۋلارىن مۇقيات دايەكتەلەندىرىپ، تيىناقتاندىرىپ، شينجياڭنىڭ كەن بايلىعى مەن كاسىپ سالاسىنىڭ مەملەكەتتىڭ ەكونوميكالىق كەلەلى جاعدايىنداعى ماڭىزدى ۇلىن اناعۇرلىم ويداعداي ساۋلەلەندىرۋدى ارقاۋ ەتىپ، مەملەكەتتىڭ جاڭا كەزەكتى كەن بارلاۋدان قامال الۋ ستراتەگيالىق ارەكەتىنىڭ تالابىن مۇقيات تيىناقتاندىرىپ، كەن بايلىعىن بارلاۋ، اشۋ سەرپىنىن ارتتىرىپ، باسشىلىق ەتۋ جانە باسقارۋ مەحانيزمىن ورناتىپ، كەمەلدەندىرىپ، ادام كۇشى، قارجى سياقتى ماڭىزدى فاكتورلار قامتاماسىزدىعىن كۇشەيتىپ، شينجياڭنىڭ ەنەرگيا بايلىعىنىڭ باسىمدىعىن ساۋلەلەندىرۋدى، كومەسكى كۇشىن جارىقتا شعارۋدى ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتپ، ستراتەگيالىق سياتتى بايلىقپەن قامداۋدى قامتاماسىز ەتۋ قابىلەتىن جانە كادەگە جاراتۋ، پايدالانۋ دەڭگەيىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، مەملەكەتتىڭ ەنەرگيا جانە شەشۋشى كەن بايلىعى حاۋىپسىزدىگىن قامتاماسىز ەتۋگە اناعۇرلىم كوپ شينجياڭ ۇلەسىن قوسۋ كەرەك.

۶ماجىلىس اۋتونوميالى رايوننىڭ كومىر كەندەرىن تۇرگە ايرىپ ۶بىر جاقتى ەتۋ قىزمەتىن اقىلداسىپ، تالقىلاپ، ۇيىمدىق باسشىلىقتى كۇشەيتىپ، جاعدايدى جايپاي انىقتاپ، جەر جاعدايىنا قاراي، ۶بىر كەڭگە ۶بىر شارا شعارىپ، دالمە ـ ۶دال شارا قولدانىپ، وزگەرتىپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۋ، قۇرىپ وندىرىسكە قوسۋ، جاۋىپ قاتاردان شعارۋ سياقتى ۶تۇرلى قىزمەتتەردى زاڭ، ەرەجە بويىنشا ورنىقتى دا ۶تارتىپتى تۇردە ويداعداي ىستەپ، بۇكىل رايوننىڭ كومىر ۶وندىرىسى قۇرىلىمىن اناعۇرلىم ساپالاندىرىپ، كومىردىڭ وزىق، ساپالى ۶وندىرىس قۇاتىن ۇزدىكسىز جارىقتا شعارىپ، زەردەلەندىرۋ قۇرىلىسى مەن ۶وندىرىس حاۋىپسىزدىگىن دەڭگەيىن جوعارىلاتىپ، رايونمىزدىڭ كومىرمەن قامداۋ ساپاسى جۇرگىزۋ ورتاق يدەيالىق نەگىزىن ۇزدىكسىز بەكەمدەپ، جاڭا داۋىردەگى جاڭا جورىقتا كورىكتى شينجياڭدى قۇلشىنا قۇرۋعا معمم رۋحانى كۇش ازىرلەۋدى باسا دارىپتەدى.

۶ماجىلىس اۋتونوميالى رايوننىڭ "14 ـ بەسجىلدىقتا" مادەنيەتتى دامىتۋعا قاتىستى جوباسىن اقىلداسىپ، قاراپ، باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ سوتسيالىستىك مادەنيەت قۇرىلىسى جونىندەگى ماڭىزدى بايىمداۋلارىنىڭ، اسىرەسە، مادەنيەتتى جالعاستىرۋ، دامىتۋ اڭگىمە ماجىلىسىندەگى ماڭىزدى ۶سوزىنىڭ رۋحىن ىشكەرىلەي ۇيرەنىپ، دايەكتەلەندىرىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدىڭ باسقارۋ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ۶دال دايەكتىلەندىرىپ، پارتيانىڭ جاسامپاز نازارياسىمەن وي ـ سانانى قارۋلاندىرۋعا، امالياتقا جەتەكشىلىك ەتۋگە، قىزمەتتى ىلگەرىلەتۋگە تاباندى بولىپ، شينجياڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۋدى ىشكەرىلەي ىلگەرىلەتپ، نەگىزگى يدەيالىق، قوعامدىق پىكىردى بەكەمدەپ، زورايتىپ، جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى ۶داستۇرلى مادەنيەتىن زور كۇشپەن اسقاقتاتىپ، مادەنيەت، كوركەمونەر ىستەرىنىڭ گۇلدەنۋىن، داۋىن جەبەپ، مادەنيەت كاسىپ سالاسىنىڭ جوعارى ساپالى داۋىن ىلگەرىلەتىپ، ۶ار ۇلت حالقىنىڭ ىنتىماقتاسا كۇرەس جۇرگىزۋ ورتاق يدەيالىق نەگىزىن ۇزدىكسىز بەكەمدەپ، جاڭا داۋىردەگى جاڭا جورىقتا كورىكتى شينجياڭدى قۇلشىنا قۇرۋعا معمم رۋحانى كۇش ازىرلەۋدى باسا دارىپتەدى.

(شينحۋا اگەنتسىگىنىڭ 6 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن بەرگەن حابارى).